

Ondersteuningsprofiel

OBS Frankendael
Van Brederodestraat 2a
1759 VJ Callantsoog
0224-581670
Stichting Surplus
Scholengroep Anna Paulowna

Inhoud:

1. Functie van het ondersteuningsprofiel	3
2. Gegevens van de school	4
3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school	4
4. Kengetallen	5
5. Oordeel van de onderwijsinspectie	6
6. Organisatie van de ondersteuning	7
Niveau 1: basisondersteuning	
Niveau 2: basisondersteuning	
Niveau 3: basisondersteuning	
Niveau 4: extra ondersteuning	
Niveau 5: diepte ondersteuning	
Leerlingvolgsysteem	
Aanwezige expertise personeel	
7. Ondersteuning sociaal/emotionele ontwikkeling	12
Basiskwaliteit	
Basisondersteuning	
Extra ondersteuning	
8. Ondersteuning taal, lezen en spelling	13
Basiskwaliteit	
Basisondersteuning	
Extra ondersteuning	
9. Ondersteuning rekenen en wiskunde	15
Basiskwaliteit	
Basisondersteuning	
Extra ondersteuning	
10. Grenzen aan ondersteuning	17
11. Professionalisering	18

Bestuur: Stichting Surplus, De Verwachting 7, 1761 VM Anna Paulowna, 0223-203000

1. Functie van het ondersteuningsprofiel

In het ondersteuningsprofiel beschrijft de school haar mogelijkheden om leerlingen te ondersteunen wanneer het regulier aanbod van de school onvoldoende aansluit bij de ontwikkeling van de leerling. In het ondersteuningsprofiel zijn de daarvoor relevante gegevens opgenomen zodat voor ouders, samenwerkingsverband en de overige scholen van de scholengroep "Anna Paulowna" de mogelijkheden van de school duidelijk zijn. Het ondersteuningsprofiel maakt een onderscheid in basisondersteuning en extraondersteuning.

De basisondersteuning ligt bij voorkeur bij alle scholen op een gelijk niveau. Afspraken over een minimumniveau worden in het samenwerkingsverband gemaakt en gelden voor alle scholen.

Extra ondersteuning kan per school verschillen. Bij extra ondersteuning gaat het om specifieke kwaliteiten van de school gericht op leerlingen die deze vorm van ondersteuning vragen. Extra ondersteuning vertaalt zich in arrangementen die de school kan bieden en waarvoor doorgaans extra middelen worden ingezet. Arrangementen kunnen deels structureel deel uitmaken van het ondersteuningsaanbod en deels een tijdelijk karakter hebben.

Een arrangement geeft aan:

- welke deskundigheid wordt ingezet
- de tijd die beschikbaar is
- het programma dat uitgevoerd wordt en de gebruikte materialen
- het mogelijke specifieke gebruik van het schoolgebouw
- samenwerking met ouders, onderwijs en mogelijke ketenpartners

Het ondersteuningsprofiel geeft eveneens informatie over de basiskwaliteit van de school. Daarom is het oordeel van de inspectie over deze basiskwaliteit opgenomen in het ondersteuningsprofiel.

Het ondersteuningsprofiel van de school vormt voor ouders een houvast bij schoolkeuze en voor de scholen/besturen een houvast bij de toelating van leerlingen en het vinden van de meest geschikte plek voor een leerling.

De inhoud van dit schoolondersteuningsprofiel (SOP) bestaat uit:

- gegevens van de school
- karakteristiek en onderwijsvisie van de school
- kengetallen
- oordeel van de onderwijsinspectie
- organisatie van de ondersteuning
- ondersteuning sociaal emotionele ontwikkeling
- ondersteuning lezen en spelling
- ondersteuning rekenen en wiskunde
- grenzen aan ondersteuning
- professionalisering

2. Gegevens van obs Frankendael Callantsoog (18EK)

Directeur: Marie-José Tinebra
Tel.: 0224-581670
E-mail: directie@obsfrankendael.nl
Website school: www.obsfrankendael.nl
Website stichting: www.stichtingsurplus.nl

Intern begeleider: lisa Boerdijk
Tel.: 0224-581670
E-mail: ib@obsfrankendael.nl

3. Karakteristiek en onderwijsvisie van de school

Op onze school willen wij het verschil maken in het leven van onze leerlingen. Ons uitgangspunt is dat iedereen talenten bezit. Elke leerling is anders en op zijn manier intelligent, uniek en getalenteerd. Op school spreken we over verschillende talenten. Zo kun je talentvol zijn op het gebied van rekenen, bewegen, filosoferen, taal, muziek, natuur en samenwerken. Iedereen is waardevol en doet er toe!

Onze visie

Elke leerling is anders, heeft andere talenten en een voorkeursleerstijl: als je talent 'taal' is, kun je anders leren, dan wanneer je talent hebt voor bewegen. Door dat talent tot bloei te brengen, leert een leerling méér en gemakkelijker. Door via zijn voorkeursleerstijl ook zijn minder sterke kanten aan te spreken kan de ontwikkeling zich breder laten zien. In onze toekomst vanuit de 21e eeuw, kijken wij breder en zijn wij onze kinderen aan het voorbereiden op wat er gaat komen. De handvatten en vaardigheden vanuit de 21e -eeuwse vaardigheden geven wij de kinderen mee. De toekomst voor onze kinderen in deze maatschappij vraagt om verandering. Er is in deze maatschappij behoefte aan mensen die weten wat ze kunnen en willen.

Onze missie

We hebben zicht op onze verschillen. Daardoor beseffen we juist hoeveel we elkaar nodig hebben. We geven onze leerlingen een fijne leeromgeving. Een plek om samen te werken aan hun talenten, om samen te leren, samen feest te vieren en samen te spelen. Ouders, kinderen en leerkrachten werken samen. Samen gesprekken voeren en uitdagingen en afspraken aangaan. Samen zorg dragen voor elkaar! Samen zorg dragen voor de school en de ontwikkeling voor onze kinderen. Wij creëren ruimte voor onze talenten op ons leerplein, deze is gericht op de uiteenlopende talenten van leerlingen. Daarbij richten we ons niet alleen op High Tech en ICT maar ook op creativiteit, bewegen, het theater en samenwerken. Er wordt groepsdoorbroken gewerkt op ons talentenleerplein

Voor verdere informatie verwijzen we u naar onze website: www.obsfrankendael.nl

4. Kengetallen

	01-10-2013	01-10-2014	01-10-2015	01-10-2016	01-10-2017
Leerlingaantallen	143	137	137	124	105
Gewichtenleerlingen 0,3	11	8	3	2	2
Gewichtenleerlingen 1,2	3	3	2	1	1
Verwijzingen naar:					
SBO	0	0	0	0	0
SO	0	0	0	1	0
Excellentie PK	0	0	1	0	1
Excellentie Eureka	0	0	0	0	0

5. Oordeel van de onderwijsinspectie

Half november 2013 is op de Frankendael een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd, waarnaar de school een intensief verbetertraject heeft ondergaan binnen het programma 'Goed worden en goed blijven' van de PO-raad.

Eind oktober 2014 heeft de Frankendael een basistoezicht toegekend gekregen, waarin wordt aangetoond dat het onderwijs op de Frankendael van voldoende kwaliteit is en de wet- en regelgeving wordt nageleefd.

Opbrengsten

De leerresultaten van de kinderen van de Frankendael vertonen na het intensief verbetertraject een positief stijgende lijn. De opbrengsten van de school liggen rond het verwachte niveau en zijn voldoende door de inspectie beoordeeld.

Leerstofaanbod, didactisch handelen en afstemming

De methoden waarmee gewerkt wordt zijn dekkend voor de kerndoelen. In de groepen heerst een rustige en prettige werksfeer.

Aandachtspunt in de school zijn de instructiemomenten en de differentiatie in niveaugroepen tijdens de instructie, zoals deze wel in het groepsplan worden weergegeven. Tijdens de verwerking is er wel voldoende afstemming en differentiatie tussen de verschillende niveaugroepen.

Begeleiding en zorg

De leerresultaten en de ontwikkeling van de kinderen worden gevolgd middels Esis, een landelijk genormeerd leerlingvolgsysteem. Voor de sociaal-emotionele ontwikkeling gebruikt de school Scol (Sociale Competentie Observatie Lijst), ook een landelijk genormeerd instrument.

Het analyseren van de toets-resultaten is nog van onvoldoende niveau. De resultaten worden wel geregistreerd, maar er worden nog minimaal conclusies getrokken voor het vervolg. Er is nog weinig sprake van adequaat handelen door middel van herhaling dan wel verdieping na de toets.

De kinderen met extra ondersteuningsbehoeften worden nog te weinig in beeld gebracht en er wordt nog onvoldoende geëvalueerd op de extra ondersteuning die deze kinderen krijgen. Het cyclische proces dient nog te worden aangescherpt.

Kwaliteitszorg

De school stelt voor alle groepen groepsplannen en didactische groepsoverzichten op, waardoor de ontwikkeling van de kinderen inzichtelijk wordt weergegeven. De midden- en eindopbrengsten worden inzichtelijk geanalyseerd en er worden trendanalyses opgesteld. De doelen in deze plannen dienen ambitieuzer te worden gesteld, waardoor dit nog als onvoldoende is beoordeeld door de inspectie.

De school heeft goed zicht op ontwikkel- en verbeterpunten, de daaruit voortvloeiende afspraken en procedures worden niet altijd structureel vastgelegd en geborgd.

Inmiddels heeft de school structurele verbeteringen aangebracht. Tijdens de instructie wordt er meer gedifferentieerd tussen niveaugroepen. Ook wordt er meer afgestemd op de kinderen die extra ondersteuning behoeven en dit wordt inzichtelijk weergegeven in het groepsplan en het didactisch groepsoverzicht. Na het analyseren van de toets-resultaten krijgen kinderen een aangepast aanbod door middel van herhaling of verdieping.

Het inspectierapport is in te zien via de website www.onderwijsinspectie.nl.

6. Organisatie van de ondersteuning

6.1 Onze zorgstructuur in de praktijk

Het systematisch doorlopen van de stappen van planmatig werken (signaleren, analyseren, remediëren en evalueren) wordt de zorgstructuur genoemd. Op onze school wordt deze cyclus doorlopen door middel van de evaluaties van de Cito-toetsgegevens en trendanalyse (in februari/maart en juni/juli), groepsbesprekingen, leerlingbesprekingen en OT bijeenkomsten. De intern begeleider heeft als taak de stappen in dit proces te coördineren. De intern begeleider ondersteunt leerkrachten bij het uitvoeren van een gedifferentieerd onderwijsaanbod. De intern begeleider vervult een coördinerende en begeleidende rol op het terrein van de leerlingenzorg in en buiten de school.

Signalering door de leerkrachten

De leerkrachten observeren de kinderen continu en nemen de methode gebonden toetsen en Cito-toetsen af. De leerkrachten stemmen hun onderwijsaanbod af op de onderwijsbehoeften van kinderen. De leerlingen worden in beeld gebracht middels het ondersteuningsoverzicht. Het ondersteuningsoverzicht wordt besproken tijdens de groepsbespreking.

Groepsbespreking tussen leerkrachten en Intern begeleider

Er zijn vier keer per jaar groepsbesprekingen: na de Cito-toetsen (januari-juni) en in oktober en april. Nadat de leerkracht de signaleringsgegevens heeft verzameld vindt de groepsbespreking plaats. Tijdens deze bespreking bekijken de leerkracht en de Intern Begeleider de resultaten van de groep en de leerling. Ze kijken naar doelen in vaardigheidsscores en de onderwijsbehoeften. Samen trekken ze conclusies en bespreken de aanpak. Tijdens de groepsbesprekingen in de herfst en lente worden de evaluaties op groepsniveau, individueel niveau en bijgestelde doelen besproken.

Uitvoeren van het ondersteuningsoverzicht door de leerkracht

Na de groepsbespreking past de leerkracht indien nodig het plan aan en start de leerkracht met de uitvoering daarvan. De aanpak wordt tussentijds (herfst en Pasen) geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Evaluatie door de leerkracht

De leerkracht gaat na of de gegeven hulp effect heeft gehad. Indien de gegeven hulp onvoldoende effect had, wordt de leerling aangemeld voor de leerlingbespreking.

Leerlingbespreking

De leerkracht meldt de leerling die hij/zij uitgebreid wil bespreken aan. De Intern Begeleider organiseert een bijeenkomst om de leerling volgens de U-Theorie te bespreken. De kracht van deze school is dat er leerkrachten zijn die de Master SEN gedrag en rekenen en een cursus als taalspecialist hebben afgerond en leerkrachten die Rots en Water trainingen kunnen geven. Wij maken als professionals gebruik van elkaars specifieke kennis, kwaliteiten en expertise. Tijdens de leerlingbespreking wordt besloten of een leerling direct wordt aangemeld bij het ondersteuningsteam, Schoolmaatschappelijk werk en/of nader onderzocht wordt. Of dat eerst wordt afgewacht of het nieuwe plan van aanpak voldoende effect heeft.

Uitvoeren van plan van aanpak door de leerkracht naar aanleiding van de leerlingbespreking

Na de leerlingbespreking start de leerkracht met de aanbevelingen vanuit de leerlingbespreking. In het plan van aanpak staat welke acties ondernomen moeten worden en door wie.

Evaluatiegesprek tussen leerkracht en intern begeleider

Nadat de leerkracht de vorderingen van de leerling heeft geëvalueerd vindt het evaluatiegesprek plaats tussen de leerkracht en intern begeleider. Tijdens dit gesprek wordt nagegaan of de gegeven hulp effect heeft gehad en worden voortgang afspraken gemaakt. De leerkracht informeert de ouders kort na dit gesprek of de ouders zijn tijdens het gesprek aanwezig.

Ondersteuningsteam (OT)

Als de leerling de gestelde doelen in het plan niet heeft bereikt, of als dit wordt besloten tijdens de leerlingbespreking, wordt een leerling aangemeld bij het ondersteuningsteam (OT). De leerkracht vult samen met de ouders het handelingsgericht groeidocument in. De ouders (indien mogelijk), leerkracht, directeur, intern begeleider en orthopedagoog van OBD Noordwest zijn bij het OT aanwezig. Tijdens het OT wordt besproken wat de onderwijsbehoefte is van de leerling en welke eventuele diagnostiek verder nodig is om deze behoefte in kaart te brengen. Na het OT vinden de eventuele diagnose-activiteiten plaats en wordt de extra hulp geboden die de leerling nodig heeft. De intern begeleider en/of de orthopedagoog onderzoeken leerlingen en werken de onderzoeksgegevens uit. In deze fasen worden ouders ook betrokken.

Diagnosegesprek tussen leerkracht, intern begeleider en OBD Noordwest

Na de diagnose-activiteiten vindt het diagnosegesprek plaats.

Tijdens dit gesprek worden de diagnosegegevens besproken en wordt een handlingsplan of, indien nodig een persoonlijk ontwikkelingsperspectief opgesteld in het groeidocument. Indien mogelijk vindt het gesprek in het bijzijn van de ouders plaats en wordt het groeidocument verder aangevuld.

Terugkoppeling

Na het evaluatiegesprek vindt er zo nodig een bespreking plaats in de volgende leerlingbespreking of ondersteuningsteam (OT).

Trendanalysebespreking

Twee keer per jaar (na de toetsperiode) vindt de trendanalyse bespreking plaats. De resultaten en de informatie uit de groepsbesprekingen worden door de Intern Begeleider geanalyseerd. De analyse wordt tijdens de teamkomst besproken en omgezet in een plan van aanpak.

Rapportagegesprek met de directie

Er vindt wekelijks overleg plaats tussen de intern begeleider en directie. De directie blijft zo op de hoogte van de leerlingenzorg op school. Schoolbeleid ten aanzien van de zorgstructuur kan zo nodig aangescherpt worden.

6.2 Niveaus van Zorg

1. Niveaus van zorg binnen ons onderwijs

Niveau 1: Basisondersteuning

Algemeen aanbod in de groep

De leerkracht geeft kwalitatief goed onderwijs aan haar/zijn groep leerlingen, speelt daarbij in op onderwijsbehoeften van leerlingen.

De leerkracht:

- geeft de leerlingen voldoende tijd en gelegenheid tot leren;
- draagt zorg voor een betekenisvol onderwijsaanbod;
- stimuleert de betrokkenheid van leerlingen;
- gebruikt onderwijskundig verantwoorde methoden;
- stelt heldere minimumdoelen voor elk kind;
- geeft effectieve instructie en verwerking (taakgerichte leertijd);
- draagt zorg voor een gedifferentieerd onderwijsaanbod;
- voert een goed klassenmanagement;
- scheidt een positief werkklimaat en structuur;
- hanteert een flexibele klassenorganisatie;
- geeft een eenduidige pedagogische en didactische aanpak;
- is deskundig met betrekking tot methoden;
- werkt samen met collega's;
- evalueert regelmatig de vorderingen van de leerlingen;
- Analyseert de toetsen en plant vervolgacties.

De leerkracht geeft afgestemd aanbod aan alle kinderen en geeft deze begeleiding op basis van de signaleringsgegevens (methode (on)afhankelijke toetsen en observaties die hij/zij met de intern begeleider heeft besproken. Voor de kinderen worden de onderwijsbehoeften en een omschrijving van het aanbod vastgelegd in het ondersteuningsoverzicht in de klassenmap, evenals het verloop en de evaluatie.

Niveau 2: Basisondersteuning

Extra ondersteuning door de leerkracht binnen de groep.

Kinderen die niet passen binnen de basisgroep van het ondersteuningsoverzicht, krijgen extra begeleiding op basis van de signaleringsgegevens in de klas d.m.v. verlengde instructie (verlengde instructiegroep) of verkorte instructie (plusgroep).

Voor deze kinderen worden de onderwijsbehoeften en de onderwijsdoelen door de leerkracht geformuleerd en opgenomen in het ondersteuningsoverzicht. De doelen worden geformuleerd n.a.v. de analyse van de toetsen, observatie en mogelijk een leergesprek met de leerling. Een omschrijving van dit aanbod wordt vastgelegd in het ondersteuningsoverzicht van de klassenmap, evenals het verloop en de evaluatie. Hierbij wordt o.a. het protocol Ernstige RekenWiskunde-problemen en Dyscalculie (ERWD) en het protocol leesproblemen en dyslexie en SIDI 3 gebruikt.

Het ondersteuningsoverzicht beschrijft de activiteiten binnen het speciale aanbod die de leerkracht met de leerling in de klas gaat uitvoeren. Hierbij kan gedacht worden aan didactische aanpassingen (instructiewijze en leertijd), ondersteuning bij het leerproces en/of extra hulpmateriaal.

De leerkracht evalueert de gegeven ondersteuning en gaat na of het aanbod het beoogde effect heeft gehad. Als het eerste niveau van ondersteuning niet genoeg heeft opgeleverd, kan de groepsleerkracht besluiten:

- de ondersteuning te intensiveren;
- de intern begeleider of andere specialist van de school te consulteren;
- de leerling in te brengen in een leerlingbespreking.

Doorgaans zal dit leiden tot meer gerichte ondersteuning die verantwoord wordt in het didactisch groepsoverzicht en groepsplan.

Niveau 3: Basisondersteuning

Speciale zorg na intern overleg/onderzoek

Leerlingen die ondanks bovengenoemde ondersteuning onvoldoende profiteren van de geboden begeleiding worden besproken binnen het ondersteuningsteam (OT) van de school. Het OT bestaat uit de ouders/verzorgers, directeur, intern begeleider en een orthopedagoog eventueel aangevuld met één of meerdere externe deskundigen.

Indien al niet eerder is gestart dan wordt in ieder geval in deze fase het groeidocument van het samenwerkingsverband gehanteerd.

Een bespreking in het OT kan leiden tot:

- een verdere intensivering of aanpassing van de al geboden ondersteuning ;
- gerichte ondersteuning binnen of buiten de groep door inzet van extra ondersteuningsformatie waarover de Frankendael beschikt (onderwijsassistente).
- het uitvoeren van handelingsgericht / psychologisch onderzoek,
- overgaan naar niveau 4

Geboden begeleiding wordt beschreven in een plan van aanpak. De leerkracht stelt het plan op, evalueert en analyseert het plan, de lb ondersteunt.

Niveau 4: Extra ondersteuning

Extra ondersteuning in samenspraak met OTG

Wanneer er door een OT geen mogelijkheden meer in het kader van basisondersteuning gezien worden, wordt in het OTG van de scholengroep een aanvraag gedaan om een arrangement voor extra ondersteuning toe te kennen. Het OTG bestaat uit een ervaren en onafhankelijke orthopedagoog en drie intern begeleiders uit verschillende scholengroepen.

Het OTG kan vijf mogelijke arrangementen toekennen:

- diagnostisch (geen regulier onderzoek maar specialistisch, b.v. logopedie)
- begeleidingsarrangement (coaching leerkracht)
- jeugdzorgarrangement
- combinatie van arrangementen

Niveau 5: Diepte ondersteuning

Plaatsing op een andere voorziening die past bij de ondersteuningsbehoeften van de leerling.

Op dit niveau geldt een verwijzing naar één van de voorzieningen van het samenwerkingsverband de beste optie lijkt. De Commissie Toelating Onderwijsvoorziening (CTO) geeft in voorkomende gevallen Toelaatbaarheidsverklaringen (TVL) af zonder welke een leerling niet deel kan nemen aan Speciaal Basisonderwijs (SBaO) Speciaal Onderwijs (SO).

De mogelijkheid tot deelname aan het Eureka-onderwijs (hoogbegaafden) wordt vastgelegd in een Toelatingsbesluit, ook af te geven door het CTO

Aanmeldingsprocedure

Schoolniveau

Wanneer ouders hun kind aanmelden op de Frankendael, waarbij ze aangeven dat hun kind een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft, gaan we altijd eerst met hen in gesprek. Samen met de ouders / verzorgers kijken we wat het kind nodig heeft en we bespreken de mogelijkheden die we als school kunnen bieden. We willen een realistisch ontwikkelingsperspectief schetsen op basis van een reële inschatting van de onderwijsbehoeften van het kind.

Scholengroep

Wanneer we tot de conclusie komen dat plaatsing op de Frankendael niet haalbaar is, dan gaan we samen met de ouders / verzorgers op zoek naar een beter alternatief binnen de regio (scholengroep). De school neemt hierbij het initiatief, waarbij intensieve communicatie en afstemming essentieel zijn.

Samenwerkingsverbandniveau

Wanneer plaatsing op een school voor speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of op de plusvoorziening van het samenwerkingsverband aan de orde lijkt, dienen we deze aanvraag, weer in overleg met de ouders, in bij de CTO. De CTO geeft een toelaatbaarheidsverklaring af die nodig is voor een plaatsing op één van deze voorzieningen.

Voor meer informatie over onze zorgstructuur verwijzen we u naar onze schoolgids.

7. Ondersteuning Sociaal Emotionele Ontwikkeling

Basiskwaliteit

Een steeds belangrijker wordend aspect van het onderwijs, is het begeleiden van de kinderen met betrekking tot de sociaal-emotionele ontwikkeling. Voor het aanleren van en versterken van wenselijk gedrag, het leren samenwerken, het leren dragen van verantwoordelijkheid en andere aspecten van sociaal-emotionele ontwikkeling én in het kader van burgerschap gebruiken wij de basisprincipes van Positieve Behavior Support en werken we met de nieuwe versie van de Vreedzame School. Het team is in het schooljaar 2017-2018 geschoold in: "Pedagogisch Tact"

'Het goede doen, op het juiste moment, ook in de ogen van de leerling'

Hierbij hanteren wij een helder gestructureerd en op veiligheid gericht klassenmanagement. We hebben dit als volgt geregeld:

- Door de scholing Vreedzame school werken de leerkrachten vanuit het gedachtegoed Vreedzame School en geven lessen uit de methode Vreedzame School.
- De leerkrachten benaderen alle leerlingen op een positieve manier (PBS)
- De leerkrachten bekrachtigen goed gedrag (PBS)
- De school werkt met een sociaal veiligheidsplan
- Rots & Water trainingen

Basisondersteuning

Wanneer kinderen door een bepaalde oorzaak zich niet of minder snel ontwikkelen op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling (al dan niet als gevolg van een aanwijsbare aangetoonde oorzaak als bijvoorbeeld ADHD, autisme gerelateerde stoornissen of anderszins), dan is het aan de leerkrachten om de kinderen hierin specifiek te begeleiden, al dan niet in i.s.m de intern begeleider. Met name door de steeds grotere kennis die hierover beschikbaar komt en de steeds hogere eisen die de maatschappij aan de scholen stelt om deze kinderen te begeleiden, is het van belang om hierin continu te blijven scholen en te ontwikkelen

De leerkrachten zijn deskundig bij de inzet van effectieve interventies bij beginnende sociaal-emotionele (en/of gedrags) problematiek. Echter, begeleiding en ondersteuning kunnen bieden is geen vast gegeven, maar zal steeds moeten worden afgestemd op de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Begeleiding zal altijd worden afgestemd met ouders en moet passen binnen de mogelijkheden van de school. Wij kunnen nu de volgende ondersteuning realiseren op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling:

- ADHD: herkennen, opstellen begeleidingsplan, structurele aanpak in de klas, al dan niet met externe ondersteuning;
- ASS1 problematiek: herkennen, bieden van veiligheid en een vaste structuur in de reguliere klassensituatie, binnen de dynamiek van de reguliere basisschool;
- meerkunners en hoogbegaafdheid: herkennen, aansluiten bij hun ontwikkelbehoeften in de klas;
- faalangst en concentratieproblemen: herkennen, gerichte begeleiding door individuele gesprekken door IB'er of leerkracht;
- pestgedrag: herkennen, aanpak via protocol ter voorkoming en oplossen van pestgedrag;
- gedragsproblematiek: herkennen, aansluiten bij behoeften, binnen de grenzen van het haalbare, waarbij de grenzen zeker ook bepaald worden door veiligheid en het leerklimaat in de groep.

- Weerbaarheid verbeteren door het inzetten van het Rots & Water programma.

Binnen de organisatie van de school verstaan we onder haalbaar: veiligheid van alle betrokkenen, leerling, groep, leerkracht, school; de ondersteuningsbehoeften mag niet onevenredig veel aanspraak maken op de aandacht en begeleidingsmogelijkheden van de leerkracht/school.

Extra ondersteuning

Indien de ondersteunings- en onderwijsbehoefte van een leerling buiten de mogelijkheden van de school liggen, raakt de school handelingsverlegen. In deze gevallen bestaat er een mogelijkheid beroep te doen op specialistische ondersteuning. In overleg met het OTG kan er vertaling plaatsvinden in de vorm van een extra arrangement Dit wordt opgenomen in het groeidocument.

In zeer uitzonderlijke gevallen, bijv. in geval van wachten op plaatsing kan het zo zijn dat we tijdelijk een beroep kunnen doen op hulp van een extern deskundige in onze school.

Extra ondersteuning is altijd contextafhankelijk: het betreffende kind, zijn ouders, de klas, de fysieke condities (ruimte, speciale voorzieningen zoals bijv. aangepast meubilair), de leerkracht en het team. Daarmee bedoelen we: extra ondersteuning kan binnen de grenzen van veiligheid en beheersbaarheid. Zodra die in het geding zijn en er bijv. sprake is van een negatieve invloed op het leer- en leefklimaat in een groep, kan dit leiden tot een nieuw, ander besluit.

8. Ondersteuning lezen en spelling

Basiskwaliteit

Onze school streeft ernaar leerlingen voor te bereiden op het leven in een maatschappij waarin geletterdheid een grote rol speelt. Computers, kranten, televisie, boeken en tijdschriften, maar ook bijsluiters, aanvraagformulieren en diverse berichten van de overheid moeten toegankelijk zijn voor mensen die zelfstandig in de maatschappij mee moeten draaien. Daarvoor is het kunnen lezen en begrijpen van tekst noodzakelijk.

Het is belangrijk dat kinderen goed leren lezen en vooral plezier hebben in het lezen van een boek. Forceren heeft over het algemeen weinig zin, uitdagen, het goede voorbeeld geven en stimuleren echter wel.

Decoderen van een tekst is één, maar snappen wat je leest is natuurlijk minstens zo belangrijk. Daarvoor is, naast de vaardigheid van decoderen, nog nodig:

- Rijke woordenschat
- Een brede algemene kennis
- Vertrouwd zijn met de structuren van onze taal (spelling, zinsbouw, tekstopbouw e.d.)
- En de kennis/ het gebruik van strategieën voor lezen met begrip.

Technisch lezen

De nieuwsgierigheid naar letters en lezen zien we al in de onderbouw (groep 1 en 2) ontstaan. Door leeftijd- en ontwikkelingsverschillen is niet zozeer sprake van een vast moment waarop die nieuwsgierigheid ontstaat maar geven leerlingen op enig moment blijk van hun interesse in letters en woorden. Voor de leerkrachten is het belangrijk deze momenten te signaleren en daar vervolgens hun aanbod op af te stemmen. Dat geldt overigens vooral ook voor leerlingen waarbij de nieuwsgierigheid naar letters en woorden beperkt is of zelfs uitblijft. Een activiteit krijgt vaak extra betekenis als het kind het herkent uit de 'echte wereld'. Het begint in groep 1/2 waar middels Kleuterplein voorbereidende activiteiten worden gedaan om de kinderen goed voor te bereiden en te laten doorstromen naar groep 3.

Vanaf groep 3 gaan we met de leerlingen op een planmatige, gestructureerde manier met lezen aan de gang. Hiervoor gebruiken we de methode Veilig leren (KIM versie) lezen. De nadruk ligt met name op het technisch leesproces, daarnaast is aandacht voor tekstbegrip.

Ook na groep 3 krijgt het technisch leesproces blijvend aandacht. In groep 4, 5 en 6 blijven we het vloeiend en vlot lezen oefenen. In de groepen 7 en 8 wordt het leesproces ondersteund door het maken van leeskilometers en instructie. De werkwijze staat beschreven in het ondersteuningsoverzicht.

Voor lezen gebruiken we de volgende methode:

- Kleuterplein, groep 1 en 2
- Veilig leren lezen (KIM versie), in groep 3
- Nieuwsbegrip

Spelling en Taal

In groep 4 wordt spelling een apart vak. Tijdens de spellingles ligt de nadruk op het goed luisteren naar klanken, het voor jezelf verklanken en dan pas schrijven en controleren van de woorden.

Voor spelling en taal gebruiken we de volgende methode:

- Kleuterplein, groep 1 en 2
- Veilig leren lezen (KIM versie), in groep 3
- Snappet SLO doelen voor taal en spelling groep 4 t/m 8

Begrijpend lezen

Begrijpend lezen stimuleren wij gedurende dag tijdens diverse vakgebieden.

- In de kleutergroepen gebruiken wij verschillende teksten en verhalen.
- In groep 3 is aandacht voor begrijpend lezen in de methode Veilig Leren Lezen.
- In groep 4 t/m 8 wordt gewerkt met Nieuwsbegrip XL.

Basisondersteuning

De basiskwaliteit van de school is van voldoende niveau om de meeste leerlingen een ruim voldoende lees- en spellingsvaardigheid te laten verwerven. Voor een aantal vraagt dat meer inspanning; van leerling en leerkracht.

De door ons gehanteerde toetsen (DMT, AVI, en Cito-spelling) laten zien wanneer een leerling onvoldoende lees- en spellingsvorderingen maakt. Wanneer daar sprake van is krijgen deze leerlingen een verlengde, intensievere instructie van de leerkracht. Daarnaast lezen we met deze kinderen in groepen waarin ook ouders kunnen participeren. Zo voorkomen we het risico op verdere uitval. Doel is om de leerling op het gebied van lezen en spelling weer volledig mee te kunnen laten doen met de groep.

In het dyslexie protocol staat verder beschreven hoe de signalering en begeleiding in de groep verloopt als het gaat om leerlingen die meer moeite hebben met om tot lezen en/of spellen te komen. De school beschikt over een taal/dyslexie specialist. Zij kan de leerkrachten voorzien van handelingsgerichte adviezen en zorgt voor het taal/lees beleid volgens het protocol.

Extra ondersteuning

Voor leerlingen die ondanks de uitbreiding van de instructie- en oefentijd onvoldoende vorderingen maken, treffen we extra maatregelen.

Minimaal drie maal per week krijgt de leerling extra ondersteuning met behulp van de materialen van Connect (groep 3 en 4) of Ralfi (hogere groepen) (in ontwikkeling). In totaal gaat het om tenminste één uur per week. Door een doelgerichte planning in de groep kunnen we deze inzet structureel waarborgen.

Afhankelijk van de vooruitgang die de leerling boekt, brengen we door deze werkwijze ook in kaart of er mogelijk sprake is van een ernstig leesprobleem of van een leesstoornis. Afhankelijk van de mate waarin de problemen zich voordoen, schakelen we ouders in voor het regelen van een tijdelijk behandeltraject buiten de school (bijv. logopedie).

Het monitoren van kinderen begint al in de kleutergroepen, waarbij we naast observaties en gerichte toetsing ook de signalen van taalachterstanden of een taalvoorsprong vast te leggen. Op het moment dat we signalen krijgen van mogelijke dyslexie, wordt gestart met specifieke ondersteuning, waarbij ook de ouders worden geïnformeerd. Om daadwerkelijk vast te stellen of er sprake is van dyslexie, adviseren we kinderen te laten toetsen en begeleiden, conform het landelijk vastgestelde dyslexieprotocol.

9. Ondersteuning rekenen en wiskunde

Basiskwaliteit

Over het algemeen verwerven de meeste leerlingen met behulp van het onderwijsaanbod uit de methode voldoende vaardigheden in hun ontwikkeling naar functionele rekenvaardigheden.

De referentieniveaus geven vulling aan de inhoud en moeilijkheid. Voor het basisonderwijs gelden het streefniveau (1S) en fundamenteel niveau (1F).

Bij de kleuters

Nieuwsgierigheid naar cijfers, getallen, hoeveelheden en maten zien we al bij kinderen voordat ze naar groep 1-2 gaan. In de onderbouw zijn we alert op deze ontluikende gecijferdheid en bieden we jonge leerlingen allerlei rekenrijke situaties vanuit thema's die aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen, waarin de getallenwereld en de rekentaal op een betekenisvolle wijze aan bod komen. Door dagelijkse observaties en met hulp van Kleuterplein volgen we de ontwikkeling van jonge kinderen en sluiten we aan bij de onderwijsbehoeften door een weloverwogen aanbod van activiteiten.

Groep 3 t/m 8

Vanaf groep 3 gaat het aanbod over in structurele, methodische opbouw van activiteiten op het vlak van rekenen / wiskunde op basis van de methode "wereld in getallen". Vanaf groep 4 t/m 8 is het aanbod gebaseerd op de SLO rekendoelen en wordt de leerstof verwerkt met Snappet (tabletonderwijs).

Met het Cito leerlingvolgsysteem volgen we de ontwikkeling gedurende halfjaarlijkse perioden. Ook de dagelijkse observaties en leergesprekken tijdens het werken met en door kinderen vormen een bron om het onderwijsaanbod beter af te stemmen op de verschillende leerlingen.

Basisondersteuning

Over het algemeen verwerven de meeste leerlingen met behulp van het onderwijsaanbod vanuit de methode "wereld in getallen" en de SLO doelen voldoende rekenvaardigheid in hun ontwikkeling naar functionele gecijferdheid.

Het louter volgen van onze methode "Wereld in Getallen" en de SLO doelen doet een deel van de leerlingen te kort. Het accent ligt op het voorkomen van rekenproblemen door zorgvuldig het onderwijs af te stemmen op de behoefte van de leerlingen. Deze leerlingen zijn gebaat bij extra onderwijstijd, instructie en inoefening die, onder begeleiding van een leerkracht, vanuit het directe instructiemodel, het handelingsmodel en het drieslagmodel gegeven wordt. Onze reken- wiskundemethode biedt voldoende handreiking, aandachtspunten en materiaal om leerlingen alsnog de (minimum)doelen te laten verwerven. De school beschikt over een rekenspecialist die hierbij adviseert.

Extra ondersteuning

Wanneer over een periode van zes maanden een leerling onvoldoende baat heeft bij het afgestemde aanbod (op basis van onze methode en extra rekentijd) is aanvullend (intern) diagnostisch onderzoek nodig om de aard van de problemen beter in kaart te brengen. Problemen kunnen het gevolg zijn van hiaten in de leerlijnen, door niet goed afgestemd onderwijs of liggen in de ontwikkeling van het wiskundig vermogen. Het onderzoek wordt afgenomen door de rekenspecialist, waarbij gekeken wordt naar de rekenwiskundige ontwikkeling (wat kan een leerling al?) en de manier waarop een leerling rekt. Tevens worden er enkele diagnostische gesprekken gevoerd, waarna samen met de leerkracht een plan van aanpak opgesteld wordt met korte en lange termijn doelen. De leerkracht krijgt tevens adviezen over handelingsgericht en diagnostiserend begeleiden, werkwijze en evaluatie. De leerling krijgt intensieve begeleiding, waarbij aangesloten wordt op kennis, inzichten en vaardigheden

die het kind tot dan toe heeft. Er wordt hierbij gebruik gemaakt van de uitgangspunten van het protocol ERWD . Hierbij worden directe instructie (voordoen, samen doen en nadoen), het handelingsmodel (Werken van concreet naar abstract niveau) en het drieslagmodel (kijken naar de aanpak van sommen en dit kunnen vertellen). Naast deze manier van aanbieden van leerstof wordt dispensatie aangeboden door vermindering van leerstof of door het werken met eenvoudigere getallen en compensatie de vorm van ondersteunend materiaal zoals bv. Een tafelkaart, getallenlijnen, rekenmachine enz. Als remediërende methode wordt gebruik gemaakt van “Maatwerk”. Onderzoek wordt ook gedaan bij meerkunners die niet genoeg hebben aan het pluswerk uit de methode. Extra uitdaging aan meerkunners wordt gegeven door het gebruik van rekentijgers en Kien. Een ander leggen we vast in een plan van aanpak.

10. Grenzen aan ondersteuning

De Frankendael besteedt veel tijd en energie aan het begeleiden van uw kind met een bijzondere ondersteuningsvraag. Ouders worden hierbij betrokken en in samenspraak met hen stellen we ondersteuningsarrangementen op.

Echter, we blijven een reguliere basisschool die tegen grenzen van ondersteuning aanlopen. Deze grenzen zijn bereikt wanneer:

- Een leerling niet meer te sturen is
- Er ondanks de nodige ondersteuning stilstand in de ontwikkeling is
- Een leerling zoveel begeleiding van de leerkracht vraagt dat dit ten koste gaat van de aandacht voor de overige leerlingen
- Een leerling de draagkracht van een leerkracht te boven gaat en er geen verdere mogelijkheden zijn voor ondersteuning en/of overplaatsing naar een andere groep
- Een leerling zo agressief is dat de veiligheid van andere leerlingen in het geding is (zie protocol grensoverschrijdend gedrag)
- Andere leerlingen zich door het gedrag van een leerling niet veilig voelen (zie protocol grensoverschrijdend gedrag)

Wanneer de grens van onze ondersteuning bereikt is, gaan we over naar het niveau van bovenschoolse ondersteuning. Er wordt een aanvraag gedaan bij de Commissie Toelating Onderwijsvoorzieningen (CTO) om het kind een beter passende onderwijsplek te bieden.

11. Professionalisering

De leerkrachten bij ons op school hebben allen minimaal een bevoegdheid als leerkracht. De basiskwaliteit van de leerkracht is op orde. De teamscholing is hier dan ook op gericht en vastgelegd in het jaarlijks Schoolontwikkelingsplan (SOP). Ook door het samenwerkingsverband aangedragen scholing kan hierin worden opgenomen.

Iedere leerkracht legt zijn ontwikkelingsbehoeften vast in zijn Persoonlijk Ontwikkelingsplan (POP), dat jaarlijks in overleg met de directie wordt vastgesteld. Door functioneringsgesprekken, eigen behoeften en behoeften vanuit de school krijgt het POP concreet vorm. De leerkrachten zijn zelf verantwoordelijk voor het bijhouden van hun leerkrachtendossier.

Ten slotte, mocht u na het lezen van dit schoolondersteuningsprofiel nog vragen of opmerkingen hebben, aarzel dan niet om contact met ons op te nemen. We gaan graag met u in gesprek.

Juni 2018,

Marie-José Tinebra, Renee Zwaan (directie), Lisa Boerdijk (IB) & team basisschool Frankendael